ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ӨМА-2026/006/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Даланзадгад хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn Аудитын менежер: Т.Хонгорзул Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Г.Шижирболд Утас: 70533552 Цахим хаяг: shijirboldg@audit.gov.mn Аудитор:О.Чойдорж Утас: 70533552 Цахим хаяг: choidorjo@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ . 5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан 5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан 5
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 7
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 9
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 10
3.2 Зөвлөмж 11
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 12
Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл 12
Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл 13
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот газар
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2026.03.25 № 336

танай ______________-ны №______________ -т

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН БАЯН-ОВОО
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
О.ОРГИЛСАЙХАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Өмнөговь аймгийн Баян-Овоо сумын Засаг даргын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн нэгтгэсэн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 6/3 дугаар тогтоолоор сумын орон нутгийн төсвийн орлогыг 2,009.7 сая төгрөг байхаар баталж, гүйцэтгэлээр 2,083.8 сая төгрөг бүрдүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 5/3 дугаар тогтоолоор 2025 оны малын тоо толгойд ногдуулах албан татварын хувь хэмжээг төрөл тус бүрд тэг төгрөг байхаар шинэчлэн тогтоосныг Хууль зүй дотоод хэргийн яамнаас захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн санд бүртгэсэн байна.

4626050611

Бусад асуудлын хэсэг

Баян-овоо сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 7/6 дугаар тогтоолоор сумын 2025 оны хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 85.3 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ӨСӨХБАЯР

F:\2.Бичиг хэрэг\2026он\СТА-н дүгнэлт\Төсөл.Docx

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан (мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Тодруулга	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	1. ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		2,604,499.34	6,269,492.38
2	1.1.1 МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	1,730,487.06	5,051,729.13
3	1.1.3 АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	297,508.48	277,125.28
4	1.1.4 УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	97.94	12.39
5	1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	576,405.85	907,325.58
6	1.1.6 НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	0.0	33,300
7	1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		16,051,975.2	16,371,504.93
8	1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	16,051,975.2	16,371,504.93
9	1.2.2.02 Биет хөрөнгө		15,963,537.17	16,284,054.4
10	1.2.2.03 Биет бус хөрөнгө	13	88,438.03	87,450.53
11	1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2		18,656,474.54	22,640,997.3
12	2.1 НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		4,055,646.48	4,034,672.98
13	2.1.1 БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		262,554.54	388,612.27
14	2.1.1.03 Өглөг		262,554.54	388,612.27
15	2.1.2 УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		3,793,091.94	3,646,060.72
16	2.1.2.02 Урт хугацаат зээл	20а, 20б	3,793,091.94	3,646,060.72
17	2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		14,600,828.06	18,606,324.32
18	2.2.1 Засгийн газрын хувь оролцоо		14,600,828.06	18,606,324.32
19	2.2.1.01 Засгийн газрын оруулсан капитал		1,003,928.38	1,003,928.38
20	2.2.1.02 Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/		414,214.36	414,214.36
21	2.2.1.07 Эздийн өмчийн бусад хэсэг / ТӨҮГ/		78,063.78	78,063.78
22	2.2.1.08 Хуримтлагдсан үр дүн		12,881,510.67	16,887,006.93
23	2.2.1.09 Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		223,110.87	223,110.87
24	2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5		18,656,474.54	22,640,997.3

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

№	Дансны нэр, төрөл	Тодруулга	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН		7,456,882.8	10,308,413.54
2	1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО		1,152,903.32	1,822,216.97
3	1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар		890,517.34	1,587,011.8
4	1.1.1.03.1.01 Хувь хүний орлогын албан татвар		930,517.34	1,646,153.9
5	1.1.1.03.1.02 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		-40,000	-59,142.1
6	1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар		41,104.18	81,439.39
7	1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж		221,281.8	153,765.78
8	1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	2,678,476.55	8,486,196.57
9	1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого		0.0	1,848,515.28
10	1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		3,625,502.94	0.0
11	1.1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	5,974,526.08	6,285,125.87
12	1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ		5,974,526.08	6,285,125.87

13	1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		4,025,546.87	5,090,082.75
14	1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		758,857.3	1,384,088.19
15	1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		160,746.01	131,514.44
16	1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		569,563.61	622,698.09
17	1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал		370,967.9	435,903.67
18	1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал		32,173.2	117,229.45
19	1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал		20,294	27,030
20	1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		263,553.93	580,712.54
21	1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		1,849,390.92	1,790,906.38
22	1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,948,979.21	1,195,043.11
23	1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		1,482,356.72	4,023,287.67
24	1.2.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		0.0	18,348.97
25	1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)		0.0	-18,348.97
26	1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)		1,482,356.72	4,004,938.7

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

№	Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө /өмч
1	1.1.1.1.1.1 2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	13,118,475.64		13,118,475.64
2	1.1.1.1.1.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-4.3		-4.3
3	1.1.1.1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	13,118,471.34		13,118,471.34
4	1.1.1.1.7 Тайлант үеийн үр дүн	1,482,356.72		1,482,356.72
5	1.1.1.1 2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	14,600,828.06		14,600,828.06
6	1.1.1 2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	14,600,828.06		14,600,828.06
7	1.1.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	557.56		557.56
8	1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	14,601,385.62		14,601,385.62
9	1.7 Тайлант үеийн үр дүн	4,004,938.7		4,004,938.7
10	1 2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	18,606,324.32		18,606,324.32

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (мянган төгрөгөөр)

№	Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	5,899,926.88	8,221,205.57
2	1.1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,152,903.32	1,822,216.97
3	1.1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар	890,517.34	1,587,011.8

4	1.1.1.1.03.1.02 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-40,000	-59,142.1
5	1.1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар	41,104.18	81,439.39
6	1.1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	221,281.8	153,765.78
7	1.1.1.1.03.8.01 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	44,452.39	43,793.68
8	1.1.1.1.03.8.02 Газрын төлбөр	54,242.87	49,585.26
9	1.1.1.1.03.8.03 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	122,586.54	60,386.84
10	1.1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,069,276.73	6,398,988.6
11	1.1.1.1.04.1 Нийтлэг татварын бус орлого	1,069,276.73	1,312,549.72
12	1.1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого	0.0	1,848,515.28
13	1.1.1.1.04.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.0	3,237,923.6
14	1.1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,677,746.84	0.0
15	1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,851,814.93	4,823,236.59
16	1.1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,851,814.93	4,823,236.59
17	1.1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,827,355.71	3,648,743.48
18	1.1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,060,545.74	1,617,285.53
19	1.1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	167,314.06	131,514.44
20	1.1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	598,147.44	715,201.54
21	1.1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал	316,907.44	474,902.43
22	1.1.1.2.01.1.05 Нормативт зардал	66,903.55	0
23	1.1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,373.2	117,159.85
24	1.1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал	20,294	24,480
25	1.1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	199,330.53	367,608.22
26	1.1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	371,539.75	200,591.47
27	1.1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,024,459.21	1,174,493.11
28	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	1,048,111.95	3,397,968.98
29	1.1.2.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	646,112.75	76,726.92
30	1.1.2.2.01 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	646,112.75	76,726.92
31	1.1.2.2.01.1 Дотоод эх үүсвэрээр	646,112.75	76,726.92
32	1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-646,112.75	-76,726.92
33	1.1 НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	401,999.2	3,321,242.06
34	1.2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,328,487.87	1,730,487.06
35	1 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	1,730,487.06	5,051,729.13

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

№	Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	3.1.01.1 НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	7,206,808.9	6,959,040.63
2	3.1.01.1.1 Татварын орлого	1,653,422.9	1,822,216.97
3	3.1.01.1.1.1 Орлогын албан татвар	1,395,857.9	1,587,011.8
4	3.1.01.1.1.1.1 Хувь хүний орлогын албан татвар	1,455,000	1,646,153.9

5	3.1.01.1.1.1.1.01 Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрхлэлтийн орлого	1,290,000	1,494,441.58
6	3.1.01.1.1.1.1.02 Үйл ажиллагааны орлого	80,000	83,040.18
7	3.1.01.1.1.1.1.03 Хөрөнгийн орлого	58,000	40,766.62
8	3.1.01.1.1.1.1.07 Шууд бус орлого	27,000	27,905.51
9	3.1.01.1.1.1.2 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-59,142.1	-59,142.1
10	3.1.01.1.1.1.2.01 Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-59,142.1	-59,142.1
11	3.1.01.1.1.3 Хөрөнгийн албан татвар	83,965	81,439.39
12	3.1.01.1.1.3.1 Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	81,865	70,414.39
13	3.1.01.1.1.3.2 Бууны албан татвар	2,100	2,400
14	3.1.01.1.1.3.4 Малд ногдуулах албан татвар	0.0	8,625
15	3.1.01.1.1.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	173,600	153,765.78
16	3.1.01.1.1.8.1 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	37,600	43,793.68
17	3.1.01.1.1.8.1.01 Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,000	7,766.64
18	3.1.01.1.1.8.1.06 Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	35,000	32,527.04
19	3.1.01.1.1.8.1.08 Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	1,600	3,500
20	3.1.01.1.1.8.2 Газрын төлбөр	50,000	49,585.26
21	3.1.01.1.1.8.2.01 Газрын төлбөр	50,000	49,585.26
22	3.1.01.1.1.8.3 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	86,000	60,386.84
23	3.1.01.1.1.8.3.02 Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	86,000	59,594
24	3.1.01.1.1.8.3.03 Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.0	792.84
25	3.1.01.1.2 Татварын бус орлого	5,553,386	5,136,823.66
26	3.1.01.1.2.1 Нийтлэг татварын бус орлого	389,358.1	286,707.46
27	3.1.01.1.2.1.3 Торгуулийн орлого	350,000	261,050.5
28	3.1.01.1.2.1.5 Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	33,997.2	25,656.96
29	3.1.01.1.2.1.7 Газрын тосны орлого	5,360.9	0.0
30	3.1.01.1.2.3 Тусламжийн орлого	1,926,104.2	1,612,192.6
31	3.1.01.1.2.3.3 Аймаг нийслэлээс авсан татаас	1,926,104.2	1,612,192.6
32	3.1.01.1.2.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	3,237,923.7	3,237,923.6
33	3.1.01.1.2.4.2 Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	3,237,923.7	3,237,923.6
34	3.1.01.2 НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,271,920.9	3,669,838.57
35	3.1.01.2.1 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,786,113.8	3,596,275.29
36	3.1.01.2.1.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,927,081.9	2,428,985.6
37	3.1.01.2.1.1.1 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,017,749.7	945,094.97
38	3.1.01.2.1.1.1.01 Үндсэн цалин	416,413.2	389,145.95
39	3.1.01.2.1.1.1.02 Нэмэгдэл	476,212.8	461,628.27
40	3.1.01.2.1.1.1.03 Унаа хоолны хөнгөлөлт	66,300	54,497.16
41	3.1.01.2.1.1.1.04 Урамшуулал	41,356.5	28,291.66
42	3.1.01.2.1.1.1.05 Гэрээт ажлын хөлс	17,467.2	11,531.93
43	3.1.01.2.1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	127,218.6	120,309.31
44	3.1.01.2.1.1.2.01 Тэтгэврийн даатгал	86,508.5	79,964.63
45	3.1.01.2.1.1.2.02 Тэтгэмжийн даатгал	10,177.5	10,088.49
46	3.1.01.2.1.1.2.03 ҮОМШӨ-ний даатгал	5,088.8	5,042.65
47	3.1.01.2.1.1.2.04 Ажилгүйдлийн даатгал	5,088.8	5,042.65
48	3.1.01.2.1.1.2.05 Эрүүл мэндийн даатгал	20,355	20,170.89
49	3.1.01.2.1.1.3 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	744,636	627,718.2
50	3.1.01.2.1.1.3.01 Гэрэл, цахилгаан	114,666.5	67,788.48
51	3.1.01.2.1.1.3.02 Түлш, халаалт	564,960.5	502,543.45
52	3.1.01.2.1.1.3.03 Цэвэр, бохир ус	65,009	57,386.27
53	3.1.01.2.1.1.4 Хангамж, бараа материалын зардал	305,447.6	263,103.53
54	3.1.01.2.1.1.4.01 Бичиг хэрэг	27,053.3	20,882.6
55	3.1.01.2.1.1.4.02 Тээвэр, шатахуун	95,400	82,917.83

56	3.1.01.2.1.1.4.03 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,620.1	11,544.78
57	3.1.01.2.1.1.4.05 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	157,667.8	135,265.33
58	3.1.01.2.1.1.4.06 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,706.4	12,493
59	3.1.01.2.1.1.6 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72,792.9	75,527.9
60	3.1.01.2.1.1.6.04 Урсгал засвар	72,792.9	75,527.9
61	3.1.01.2.1.1.7 Томилолт, зочны зардал	35,540	23,630
62	3.1.01.2.1.1.7.02 Дотоод албан томилолт	35,540	23,630
63	3.1.01.2.1.1.8 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	360,300.1	243,352.29
64	3.1.01.2.1.1.8.01 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	348,300.1	238,947.29
65	3.1.01.2.1.1.8.04 Тээврийн хэрэгслийн татвар	4,500	0.0
66	3.1.01.2.1.1.8.06 Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,000	4,405
67	3.1.01.2.1.1.8.07 Газрын төлбөр	2,500	0.0
68	3.1.01.2.1.1.9 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	263,397	130,249.4
69	3.1.01.2.1.1.9.01 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	246,797	115,777.4
70	3.1.01.2.1.1.9.02 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,600	14,472
71	3.1.01.2.1.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-1,140,968.1	1,167,289.7
72	3.1.01.2.1.4.1 Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-1,270,727.6	1,075,016.82
73	3.1.01.2.1.4.1.01 Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	4,261,119.5	1,075,016.82
74	3.1.01.2.1.4.1.03 Төсвийн санхүүжилт	-5,531,847.1	0
75	3.1.01.2.1.4.2 Бусад урсгал шилжүүлэг	129,759.5	92,272.88
76	3.1.01.2.1.4.2.04 Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	30,365.9	30,365.9
77	3.1.01.2.1.4.2.06 Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	15,463.3	15,463.3
78	3.1.01.2.1.4.2.07 Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	16,930.3	16,930.3
79	3.1.01.2.1.4.2.08 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	67,000	29,513.38
80	3.1.01.2.2 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,485,807.1	73,563.28
81	3.1.01.2.2.4 Бусад хөрөнгө	1,485,807.1	73,563.28
82	3.1.01 ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	3,934,888	3,289,202.05
83	3.1 АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-3,934,888	-3,289,202.05
84	3 Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	-3,934,888	-3,289,202.05
85	4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	1,596,959.26
86	5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	4,886,161.31

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (мянган төгрөгөөр)

№	Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
1	1	НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	236,322.7
2	12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	236,322.7
3	122	Тусламжийн орлого	236,322.7
4	1221	Хандив тусламж /дотоод/	236,322.7
5	12213	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	236,322.7
6	350013	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	201,224.8
7	350014	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	6,947.8
8	350015	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	28,150.0
9	2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЗЭЭЛИЙН ЦЭВЭР ДҮН	229,119.3
10	21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	229,119.3
11	210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	229,119.3
12	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	90,950.5
13	210101	Үндсэн цалин	8,634.5
14	210104	Урамшуулал	82,316.0
15	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	11,205.1

16	210201	Тэтгэврийн даатгал	7,540.9
17	210202	Тэтгэмжийн даатгал	916.3
18	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	455.6
19	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	459.7
20	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,832.7
21	2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,089.6
22	210402	Тээвэр, шатахуун	1,089.6
23	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	41,632.0
24	210604	Урсгал засвар	41,632.0
25	2107	Томилолт, зочны зардал	850.0
26	210702	Дотоод албан томилолт	850.0
27	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,050.0
28	210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,050.0
29	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,342.1
30	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,092.1
31	210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,250.0
32	4	ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН НИЙТ ТЭНЦЭЛ	7,203.4
33	5	АЛДАГДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	- 7,203.4
34	6	Харилцах болон хадгаламжийн дансны цэвэр өөрчлөлт	- 7,203.4

горим сорил хэрэгжүүлж шалгах нь зүйтэй.

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 46.4 сая төгрөгийн 1 алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 46.4 сая төгрөгийн 1 алдааг залруулсан. Үүнд:

- Бараа материалын тодруулга тайлангийн бусдаар авсан хөрөнгийн дүнг санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан материалын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 46.4 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан.

Энэ нь УСНББОУС-1,"Санхүүгийн тайлангийн толилуулга", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "*үнэн зөв байх*" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

3.1 Албан шаардлага

Илрүүлэлт 1: Нийгмийн даатгалын байцаагч, нягтлан бодогч нарт үнэлгээний хорооны гишүүнээр ажилласны урамшуулалд нийт 3.0 сая төгрөг олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5- батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 50 дугаар зүйлийн 50 13-т "Үнэлгээний хорооны үйл ажиллагаа, үнэлгээний хорооны гишүүнд урамшуулал онгохтой холбогдсон журмыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.", Сангийн сайдын 2023 оны А/254 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан "Үнэлгээний хорооны үйл ажиллагаа, урамшууллын журам"-ын 3.7-д "Захиалагч өөрийн ажилтан, албан хаагч бус мэргэшсэн ажилтныг үнэлгээний хорооны гишүүнээр ажиллуулсан бол үнэлгээний хорооны хуралд оролцсон цаг тутамд Засгийн газрын агентлаг, нутгийн захиргааны байгууллага болон төрийн захиргааны бусад байгууллагын төрийн захиргааны албан тушаалын цалингийн дараах хэмжээний урамшууллыг тооцон өөрийн төсөвт багтаан олгоно.", 3.8-д "Захиалагч албан тушаалын тодорхойлолтоор худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулах чиг үүрэггүй ажилтан албан тушаалтныг үнэлгээний хороонд ажиллуулсан, албан үүргийг түр орлон гүйцэтгүүлсэнтэй холбоотойгоор Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хуульд нийцүүлэн цалин, урамшуулал олгох бол өөрийн төсөвт багтаан шийдвэрлэнэ." гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Илрүүлэлт 2: Сумын Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас "Тэмээний баяр-2025" арга хэмжээний зардалд 29.4 сая төгрөг зарцуулсан.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "*батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах*", Сангийн сайдын 2021 оны 61 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам"-ын 2.1.5-д "*энэ журмын 2.1.1, 2.1.2-т зааснаас бусад Засаг дарга хуулиар олгогдсон бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхтэй холбоотой урьдчилан төлөвлөж төсөвт тусгах боломжгүй байсан нэг удаагийн шинжтэй арга хэмжээ;*" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

<u>Илрүүлэлт 3:</u> Татвар төлөгчдийн өдрийг зохион байгуулах үйл ажиллагаанд 5.0 сая төгрөг зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.7-д "*Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно*" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

<u>Илрүүлэлт 4:</u> Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас "Эхийн ачийг хариулах өдөр"-ийн үйл ажиллагаанд зориулж 5.2 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.7-д "*Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно*" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

<u>Илрүүлэлт 1</u>: Тайлант онд харилцан адилгүй мөнгөн дүнгээр 19 иргэнд 0.5- 5.0 сая төгрөгийн эмчилгээний зардлын дэмжлэг, 8 иргэнд 1.2- 7.0 сая төгрөгийн сургалтын төлбөрийн дэмжлэг олгосон.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-т "*ил тод байдлыг хангасан байх*;", 5.1.5-д "*хариуцлагатай байх*" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

***<u>Өгсөн зөвлөмж</u>*:** Эрх хэмжээний хүрээнд дэмжлэг олгох шалгуур, үзүүлэлт (өрхийн орлогын түвшин, нийгмийн байдал, хүндэтгэн үзэх шалтгаан, мөнгөн дүнгийн дээд, доод хязгаар гэх мэт)-ыг тогтоож, ил тод байдлыг хангаж, ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 10 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(сая төгрөг)

	Нийт алдаа		Мэдээллийн тусгагдахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бараа материалын тодруулга тайлангийн бусдаар авсан хөрөнгийн дүнг санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан материалын дүнтэй тулган баталгаажуулахад 46.4 сая төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	1	46.4			1	46.4	1	46.4				
Дүн	**1**	**46.4**			**1**	**46.4**	**1**	**46.4**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(сая төгрөг)

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Нийгмийн даатгалын байцаагч, нягтлан бодогч нарт үнэлгээний хорооны гишүүнээр ажилласны урамшуулалд нийт 3.0 сая төгрөг олгосон.	1	3.0			1	3.0						
Сумын Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас "Тэмээний баяр-2025" арга хэмжээний зардалд 29.4 сая төгрөг зарцуулсан	1	29.4			1	29.4						
Татвар төлөгчдийн өдрийг зохион байгуулах үйл ажиллагаанд 5.0 сая төгрөг зарцуулсан.	1	5.0			1	5.0						
Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зардлаас "Эхийн ачийг хариулах өдөр"-ийн үйл ажиллагаанд зориулж 5.2 сая төгрөг зарцуулсан.	1	5.2			1	5.2						
Ахмадын сургаал алтнаас үнэтэй дэд хөтөлбөрөөс 14.0 сая Тайлант онд харилцан адилгүй мөнгөн дүнгээр 19 иргэнд 0.5- 5.0 сая төгрөгийн эмчилгээний зардлын дэмжлэг, 8 иргэнд 1.2- 7.0 сая төгрөгийн сургалтын төлбөрийн дэмжлэг олгосон.	1	-					1	-				
Дүн	**5**	**42.6**	**-**	**-**	**4**	**42.6**	**1**	**-**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(сая төгрөг)

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн